

اسلام جو آغاز ، هاڻوڪو زوال

اڄ کان چوڏنهن سو سال پويان اگر ماضي جي عرب تي نظر ڊروڙائيندا ته توهانجي آڏو هڪ اهڙو معاشرو نظر ايندو جتي جو انسان ، درندگيءَ جي زندگيءَ جو قاتل، خودغرضي جي زندگيءَ ۾ پاڻ پتوڙيندو ملندو، عورت ۽ جانور ۾ ٻيو ڪوبه فرق نٿو هو سواءِ انجي اگر عورت ڏن واري آهي ته هوءَ انسانن ۾ گهڻي ويندي هئي . قانون جو معاملو اهو هو جو اگر توهان ڪنهن به قاضي کي گري ٿا اچو ته اها شائائستي ڳالهه چئبي پر ان قاضي ۾ توهان پنهنجي ڪنهن عزيز کي به لٽي آيا ته حيف هجي اوهان تي

اگر دل گهري سنگت اچي ويئي ته سڄو اٺ ڪهڻ جي بجائي انجي هڪڙي ٽنگ ٿي پچائڻ ڪافي آهي ، ان سان ڪهڙو فرق ٿو پئي جيڪڏهن اٺ تڪليف ۾ آهي .

جتي اگر ڪنهن عورت تي شرط لڳي ويئي ته سندس پيٽ ۾ ٻار چوڪرو آهي يا چوڪري ته ان جو پيٽ تلوار سان چيري ڏنو ويندو هجي، ته اتي ڪنهن جانور جي تڪليف جو ڇا احساس . مختصر عرض ته معاشرتي اندهيري ۾ رهندڙ هڪ قوم جنهن جي شعوري ارتقاء جو گمان ٿي ڪنهن جي احساس ۾ نه هجي آس پاس جي بادشاهن مان ڪنهن به انهن تي حڪومت ڪرڻ نه چاهي هجي ، چاڪاڻ ته هڪ وحشي قوم جيڪا نفس پرستي جي عروج تي هئي اهڙي قوم کي هڪ تهذيب جي شڪل ۾ آڻڻ جو مقصد پنهنجي تهذيب کي خطري ۾ وجهڻ برابر هو .

سن 610 عيسوي ۾ انهيءَ عرب معاشرتي ۾ رهندڙ هڪ نوجوان هڪ اهڙي تجربي مان گذريو جو پوري قوم سڀري کان ٿي تبديل ٿي ويئي نه صرف اهو بلڪ ان انقلاب پوري دنيا کي پنهنجي رنگ سان رنگي ڇڏيو .

جي ! هي گنگتگو هلي رهي آهي عالم پناه جناب حضرت محمد ﷺ جي ، حضرت محمد ﷺ اها پهرين هستي هئي جنهن ان معاشرتي کي اندهيري کان روشني ڏانهن ، جهالت کان باشعور زندگيءَ ڏانهن نيڻ لاءِ هڪ تحريڪ جو آغاز ڪيو . شروع شروع ۾ ته سنن پيغام کي نه صرف رد ڪيو ويو ، بلڪ ڪين ڪيترين کي مشڪلاتن کي پڻ منهن ڏيڻو پيو جيڪي ڪين پنهنجي قوم جي طرفان سامهون آيون .

حضرت محمد ﷺ پنهنجي معمول مطابق مڪي شهر جي آبادي کان ٿورو پريرو هڪ جبل جي غار ۾ وقت گذارڻ لڳا هئا ان عرصي دوران انهن کي هڪ تجربو پيش آيو . انهن هڪ غير مرعي وجود کي پاڻ سان مخاطب ٿيندي ڏٺو ، غير مرعي وجود جنهن کي بائبل روح القدس ڪوٺيو آهي .

روح القدس ! پوءِ

حضرت محمد ﷺ ! مان پوهي تاهيان سگهندو

حضرت محمد ﷺ ! مان پوهي ناهيان سگهندو

روح القدس حضرت محمد ﷺ کي پاڪر پاڻي زور ڏنو ۽ چيو ته پوه پنهنجي پالڻهار جي نالي سان جنهن پيدا ڪيو ، جنهن انسان کي خلق مان پيدا ڪيو. بعد ازان حضرت محمد ﷺ پنهنجي گهر اچي پنهنجي زوج کي تمار واقعو ٻڌائڻ ٿا ۽ سندن زوج پنهنجي سوڻت ورقه بن نازل ڏانهن حضرت محمد ﷺ کي وٺي ٿي وڃي ته جيئن هوءَ واقعي جي حقيقت بيان ڪري ته اهو ڇا هو ورقه بن نازل جيڪو آسماني ڪتابن جو مطالعو رکندڙ هو. تنهن ٻڌايو ته جيڪو توهان سان غار ۾ مليو اهو جبرئيل (روح القدس) هو.

اهڙي ريت ان تجربي مان حضرت محمد ﷺ ان نتيجي تي پهتا (وحي جي ذريعي) ته سڀ کان پهرين فور ۾ ذهني هر آهنگي پيدا ڪئي وڃي. جيئن ته مڪي جا رهاڪو مختلف 360 ديوتائن جي پوڄا ڪندڙ هئا انهن جي ديومالائي فلسفي ۾ هڪ اهڙي ديوتا جو به نالو موجود هو جنهن جو ڪو به بت سندن عبادت گاه ۾ رکيل نه هو ، ڇو جو ان جي صورت ڪنهن به انسان ان کان پهرين نه ڏني هئي ۽ اهي ان ديوتا کي الله جي نالي سان سڃاڻندا هئا جيڪو سڀني کان وڏو ديوتا هو جنهن دنيا ٺاهي هئي ۽ انسان کي پيدا ڪيو ، انهيءَ ديوتا جو تصور تمار مذهبن ۾ موجود آهي جهڙي طرح بائبل جي پهرين ڪتاب (ڪتاب پيدائش) جي پهرين باب ۾ ٻڌايو ويو آهي ته ان ديوتا (بائبل کيس ايلوهير جي نالي سان ڪوٺي ٿي) سڀ کان پهرين 6 ڏينهن ۾ دنيا ٺاهي پوءِ انسان کي پيدا ڪيو لحاظا حضرت محمد ﷺ جي بنيادي ڪوشش اهڙي هئي ته پنهنجي فور کي واحد ديوتا جي تصور تي يڪجا ڪن ته جيئن هوءَ هڪ پليٽ فارم تي جمع ٿي سگهن.

۽ بقره تعاليٰ حضرت محمد ﷺ پنهنجي مقصد ۾ ڪامياب ٿي ويا ، ۽ سندن ڪاميابي جو اصل ۽ بنيادي راز انهيءَ ديوتا (الله) جي ويجهوائي ۽ بندگي هو . ليڪن اڄ حضرت محمد ﷺ جي پيروڪارن (مسلمانن) جي تعداد ته ڏينهن ڏينهن وڌي رهي آهي پر ساڳي رفتار سان وري زوال پذير به ٿي رهي آهي .

انجو ڇا سبب ٿي سگهي ٿو ؟ ڪٿي ائين ته ناهي جو هوءَ صرف الله جي نالي کي ته مڃين ٿا ليڪن کيس سڃاڻن نه ٿا ، جيڪڏهن کيس سڃاڻن به ٿا ته سندس اطاعت نه پيا ڪن ۽ نافرمانتي سبب ويجهوڻ وڃائي وينا آهن .

هڪ پيرو پيهر سوچيو ته ڪٿي اسان پنهنجي رب کان پري ته نه ٿي ويا آهيون . جو اسان جو رعب ۽ دٻڻو دنيا تان ختم ٿيندو ٿو وڃي ۽ اسان غلامي جي ور چڙهي رهيا آهيون.